

Juli/Aug. 2001

Zondag 15 juli	Geen dienst.
Vrijdag 20 juli	16.30 uur: Weeksluiting in de Bettekamp, ds A.M.J. Meijer.
Zondag 22 juli	10.00 uur: Netty Hengeveld, thema "Kom d'r moar in", bij Lucas 10: 38-42 Na afloop van de dienst is er koffie in de Eendracht
Zondag 29 juli	10.00 uur: Ds A.M.J. Meijer, thema: "Gij zult niet begeren", bij Exodus 20:17 (het 10e gebod). Tijdens deze dienst mogen wij dopen: " <i>Larissa</i> ", dochter van Richard Klein Willink en Hilda Willems. Na afloop van de dienst is er koffie in de Eendracht.
Zondag 5 augustus	Geen dienst.
Zondag 12 augustus	Geen dienst.
Zondag 19 augustus	9.45 uur, NPB-dienst in 'Den Es', thema: "Met wat je in huis hebt", bij 2 Kon 4:1-7.
Zondag 26 augustus	10.00 uur: ds A.M.-J. Meijer, thema: "Thuiskomen" , bij Marcus 2:27. Na afloop is er koffiedrinken in de Eendracht.
Vrijdag 31 augustus	16.30 uur: Weeksluiting in de Bettekamp; Ds A.M.J. Meijer.
Zondag 2 september	Geen dienst.

67ste Jaargang

No. 488

Juli/Aug 2001

DE ZIN VAN HET LEVEN

Op 4 april j.l. hield ik een lezing voor de Nederlands/Duitse stamtafel in Bocholt, over het in de kop van dit artikel vermelde thema. Dit thema was door de leiding van de Volkshogeschool aldaar vastgesteld. Ook van Duitse zijde hield iemand over hetzelfde thema een referaat. Daarbij was opvallend dat er zeer veel gelijke gedachten in te ontdekken vielen. Hieronder volgt een verkorte weergave van mijn voordracht.

Geachte dames en heren,

Misschien is het goed dat ik mij eerst even voorstel.

Mijn naam is August Meijer en ik ben voorganger van de Vrijzinnige Geloofsgemeenschap NPB te Varsseveld. Dit is geen kerk of een sekte, maar een open vereniging van mensen die zich wel in godsdienstige zaken willen verdiepen maar niet gebonden willen zijn aan een voorgeschreven geloofsbelijdenis. Afdelingen van onze geloofsgemeenschap treft men in de regel daar aan waar de plaatselijke gemeente van de Nederlands Hervormde. Kerk geen vrijzinnig predikant wil beroepen. Deze Vrijzinnige stroming gaat in Nederland al terug tot Geert Groote en Erasmus en werd later door Hugo de Groot en Armenius nader uitgewerkt en heeft zich, nog weer later laten voeden, door de denkbeelden van Spinoza, Prof. Opzoomer, Prof Roesingh en internationaal o.a. door Leibnitz, John Lock, Immanuel Kant, Albert Schweitzer, Carl Jaspers en Paul Tillich. Hoewel ze altijd minderheid is geweest, heeft zij toch een dominante rol vervuld in de ontwikkeling van de Nederlandse volksaard in het algemeen waarin de begrippen vrijheid en tolerantie een centrale plaats innemen. Daarnaast zijn

voor mij persoonlijk o.a. Søren Kirkegaard, Henri Bergson en Gabriel Marcel van grote invloed geweest. Dus de existentialistische en vitalistische filosofen. Het leek mij goed dit even te vermelden, zodat u weet tegen welke achtergrond u hetgeen ik ten berde zal brengen, kunt plaatsen. Er vielen zojuist een aantal namen van filosofen. Een paar slechts van de vele honderden die zich de afgelopen drieduizend jaar in Oost en West over de vraag “wat is de zin van het leven ” hebben gebogen en getracht hebben daar een bevredigend antwoord op te vinden. En uitgaande van een bepaald axioma zijn zij tot bepaalde conclusies gekomen. Voor mijn gevoel belichten zij allen een bepaald facet van de werkelijkheid, het leven en de zin die daaraan gegeven kan worden. Het weerbarstige leven en de werkelijkheid zijn van een oneindige rijkdom aan mogelijkheden zodat er voor al deze opties een legale plaats is. Maar de meeste van al deze filosofische denkbeelden zijn gezien hun gewichtigheid slechts geschikt voor ingewijden. Ze zijn te zwaar. Daarom als de vraag op mij afkomt – en uit hoofde van mijn werk gebeurt dit nogal eens – naar de zin van het leven is meestal mijn eerste reactie: “De zin van het leven is, zin in het leven hebben.”. Op het eerste gezicht een beetje speels antwoord, maar ik zou deze uitspraak toch tot uitgangspunt willen nemen. Het is duidelijk dat ik het hierbij heb over een gevoelsaangelegenheid. Eén die in nauw verband staat met begrippen als geluk, liefde en vrijheid omdat naar mijn gevoel hieruit de stimulansen voortkomen om zin in het leven te hebben. Bewust of onbewust bepalen deze begrippen onophoudelijk ons handelen en de mate waarin wij geluk, liefde en vrijheid ervaren – dan wel hopen te ervaren - is m.i. mede bepalend voor de mate waarin wij het leven in een zinvol verband kunnen plaatsen.

Nu ben ik mij ervan bewust dat ik met het noemen van deze begrippen een drietal grootheden uit de kast haal die voortdurend met elkaar in wisselwerking staan dan wel elkaar overlappen. Begrippen ook die voor ieder mens een andere gevoelswaarde hebben. Zeker in deze tijd, waarin het nuttigen van een Big Mac met Coca Cola als de ultieme vorm van gelukzaligheid wordt aangeprezen; liefde voor velen nog slechts wordt beleefd in de soap-series op de televisie en vrijheid vaak in consumptieve termen wordt vertaald. Met deze badinerende opmerking wil ik aangeven dat ik de indruk heb dat wij momenteel in een samenleving verkeren waarin de oppervlakkigheid hoogtij viert. Een ontwikkeling die mij persoonlijk beangstigt.

Ik zie hierin een van de grootste bedreigingen voor de huidige

NAMEN EN ADRESSEN / COLOFON

- Voor-ganger:** Ds A.M.J. Meijer, Doetinchemseweg 7, 7051 AA Varsseveld, (0315) 24 20 80, e-mail: meijerpaumen@zonnet.nl
- Secretariaat:** N.P.B. Varsseveld, Mw. W.M. Nijhof - Groen, Terborgseweg 19 7065 AA Sinderen (0315) 24 12 06
- Beheer kerk en verenigings-zalen:** B.H. Kraan, Zelhemseweg 61, 7055 AA Heelweg (0315) 24 18 85
- Verenigings-zaal:** “de Eendracht” Beatrixstraat 1a, (0315) 24 45 37
- Admini-strateur:** Hr. G.J. Hengeveld, Ds. Thomsonstraat 4, 7051 BN Varsseveld, (0315) 24 21 36, e-mail: g.jhengeveld@freeler.nl
- Gironummer** N.P.B. Varsseveld 846569
- Bank-rekeningen:** Postbank 846569, Rabobank Varsseveld 36.48.54.553, ABN Amro 46.51.59.265. Allen staan t.n.v. Vrijz. Geloofsgemeenschap, afdeling Varsseveld
- Internet:** www.xs4all.nl/~npb
- E-mail-adres:** npb@xs4all.nl
- Vrouwencclubs:** Voor I: Mw. D. Vriezen-Heusinkveld, Giezenveld 10, (0315) 24 14 75. Voor II: Mw. A. Wisselink-Jansen, Harterinkdijk 13, (0315) 61 73 82
- Verzorging "Eendracht":** Rinus Luijmes, Boesvelderdijk 27, 7054 BE Westendorp, (0315) 29 85 59 (na 18.00 uur), e-mail: digirini@xs4all.nl
- Verzendklaar maken:** Mw. B. Chevalking-Wennink, Neijlandstraat 14, 7054 CN, Westendorp, (0315) 29 82 23, Mw. W.E. Teerink-Radstake; Hr. G.H. Schepers
- Kopij adressen en redactie:** Rinus Luijmes, e-mail: eendracht.npb@xs4all.nl, Ds A.M.J. Meijer (zie boven), Mw. A. Gussinklo-Siebers, Landstraat 34, 7135 KH, Harreveld, (0315) 24 14 40, fax: (0315) 24 26 43
- Leiding zondagsschool:** Erna Wolsink-Semmelink, (0315) 29 87 18 en Gwen Spaa, (0315) 242918
- NPB-Koor secretariaat:** Mw. J.G. Boezel-van Dam, (0315) 24 18 90
- Organist:** Hr. G.W. Gussinklo, Polstraat 10a, 7121 DH, Aalten, (0543) 47 17 04.
- Autodienst:** Mw. B. Chevalking-Wennink, (0315) 29 82 23
- Cassette-dienst:** Hr. G. Hobelman, (0315) 29 83 55

LEZINGEN HERFST/WINTER 2001/2002

Tenzij anders aangegeven vinden deze lezingen plaats in zaal "de Eendracht", Beatrixstraat 1a - aanvang 20.00 uur.
De toegangsprijs is f 10.00 inclusief twee maal koffie/thee.

Donderdag 20 september Thema: "Sprookjes, verklaring vanuit de antroposofie" door Lidwien van Geffen uit Eindhoven

Woensdag 10 oktober Inleidende lezing over het beroemde werk van Dante Alighieri "De Goddelijke Komedie", door Mw Ds E. Laman Trip-Klein Starink

In vervolg op deze lezing zullen er nog zes lezingen over ditzelfde zeer bijzondere boek volgen in de vorm van een soort cursus. Deze zullen plaatsvinden op de woensdagen: 14 november, 12 december, 16 jan. 2002, 20 feb. 2002, 20 mrt. 2002, en 17 april 2002. In onderling overleg met de deelnemers zal nog worden beslist of er in mei nog een zevende cursusavond aan deze reeks zal worden toegevoegd. Deze lezingen zullen aanvangen om 19.30 uur en afhankelijk van het aantal deelnemers plaatsvinden in de grote zaal, de kleine zaal of de kerk. Indien men zich inschrijft voor de 6 vervolglezingen is dit f 75,-, bij de eerste cursusavond te voldoen. Wil men zich niet vastleggen en toch één of meerdere van deze avonden bezoeken dan bedraagt de entree f 12,50. In beide gevallen ook inclusief koffie of thee. Het aantal deelnemers is vanwege de beschikbare ruimte beperkt, daarom kunt u zich voor deze cursus nu reeds opgeven bij de voorganger Ds A.M.J. Meijer; zie colofon.

Zondag 28 oktober 10.00 uur in onze kerk, Dienst ter viering van het 128-jarig bestaan van de plaatselijke afdeling van onze geloofsgemeenschap waarin voor zal gaan Prof. Dr. Ds. Anne van der Meiden. Deze dienst zal worden gehouden in het Twents, terwijl de liederen in het Achterhoeks zullen worden gezongen. Thema: "In Gods woord mijn eigen taal!"

Donderdag 24 jan. 2002 Thema: "Medische ethiek; vraagstukken over leven en sterven vanuit een spirituele benadering", door Dr Andreas Kuppen.

Woensdag 13 feb. 2002 Thema: "Nieuwe-tijds kinderen", door Mw Willemien ten Bulte.

Woensdag 13 mrt. 2002 Voordracht met als thema: "Pontius Pilatus, beul of heilige ?", door de heer A. Kosters.

Thema:

Der Sinn des Lebens – Wie denken Deutsche und Niederländer darüber?

samenleving. Maar misschien ook – paradoxaal genoeg - een van de grootste uitdagingen of kansen. Ik verklaar mij nader. Veel ideologieën hebben misschien historisch gezien nut gehad, maar zijn de laatste tientallen jaren, zonder veel ophef, verdampt. Daarmee ontstond een geestelijk vacuüm. Immers voor veel mensen vormde de ideologie die zij aanhingen tevens een bron van zingeving. De ideologie verschafte een bepaalde kijk op de werkelijkheid, gaf verklaringen en bood idealen aan. Het was een collectief houvast en dat gaf een bepaalde zekerheid in het bestaan. Het was bovendien wel gemakkelijk; het bespaarde zelfstandig denken. Wat nu nog rest is een consumptiemaatschappij, die niet stoelt op enige ideologie. Bovendien een seculiere en individualistische samenleving, waarin iedereen nu maar naar eigen inzichten aan de werkelijkheid vorm moet zien te geven. Als notoire tegenstander van iedere vorm van ideologie – omdat m.i. iedere ideologie per definitie een waandenkbeeld is – een verheugende ontwikkeling, ware het niet dat juist ik daarom maar al te goed beseft dat het geestelijk op eigen benen staan een onderzoekende en dynamische instelling vereist. Uit gemakzucht conformeren zich echter velen met de waan van de dag die veelal berust op geraffineerde massabeïnvloeding uit de mediasector en de reclamewereld. Te weinigen komen op het idee dat zij nu **zelf** op onderzoek uit moeten. Op onderzoek bij zichzelf – d.w.z. de eigen zeer authentieke gevoelens **en** op onderzoek naar bronnen die inzichten kunnen verschaffen over een diepere zin van het leven.

Is dat dan noodzakelijk, is de vraag? Als men gelukkig is met zijn auto, de hamburgers, de volstrekt voorgeprogrammeerde vakantieparadijzen, de televisiefilms en andere soorten van bevrediging van de genotzucht, waar zullen wij ons dan druk over maken? Wel, ik vrees dat men er niet echt gelukkig mee is. Er is hier sprake van surrogaat geluk dat slechts van tijdelijke aard is. En onbewust voelt men het gemis. Direct na de tweede wereldoorlog, toen vrijwel alle volwassenen op een of ander manier geestelijke beschadigingen en trauma's hadden opgelopen waren er in Nederland een twintigtal praktiserende psychologen die niet zoveel meer

werk hadden dan in de jaren voor de oorlog. De mensen waren toen nog geestelijk blijkbaar sterk genoeg om zelfstandig of met behulp van hun geloof of ideologie de wonden te helen. Nu kent Nederland 20.000 psychologen en – schrikt u niet – meer dan één miljoen mensen die door hen in behandeling zijn. Dit nog buiten de alternatieve hulpverlening die ook nog honderdduizenden klanten telt. En aangezien de kerken er niet in geslaagd zijn – doordat zij niet los konden komen van hun ideologische karakter – de hedendaagse mens te helpen is er geestelijke nood en is de zielenherder ingeruild voor de zielenknijper. Dat wil zeggen dat velen aan hun leven geen zin meer kunnen geven en aan wat hen overkomt geen zin meer ontlenen. We mogen derhalve stellen dat het resultaat van de oppervlakkige levensinstelling zich uit in: Geluk dat vaak niet méér is dan zich een beetje goed voelen. Liefde, die niet veel meer is dan apenliefde of gesublimeerde eigenliefde en vrijheid die niet verder gaat dan ‘dat moet toch kunnen’. Zeg maar een lage graad van de kwaliteit van het gevoelsleven die onbevredigend is en ook niet leidt tot bevestiging van de mens als uniek individu. In extreme gevallen uit zich deze geestelijk leegte zelfs in agressief gedrag; gevoelens van onbehagen en andere storingen van psychologische aard. Deze toenemende gevoelsarmoede – die autistische trekken vertoont - is – zoals ik reeds zei, een gevaarlijke ontwikkeling. Zoals ik al aangaf heeft deze medaille ook een keerzijde. Ik heb de indruk dat steeds meer mensen bewust of half bewust deze leegte ervaren en op zoek gaan naar verdieping van hun leven. Ik gebruikte het woord leegte, maar beter is misschien metaforisch te spreken van een braakliggende akker waar het zaad wel in gezaaid is, maar die niet besproeid wordt. Immers in ieder mens zijn in aanleg de hogere gevoelens, driften en verlangens aanwezig maar als deze niet gevoed en ontwikkeld worden, verkommeren ze. Te denken valt hierbij aan gevoelens van esthetische, ethische en religieuze aard. Wil een samenleving niet desintegreren, zal er een voldoende groot percentage mensen moeten zijn die aan deze gevoelens aandacht besteden en daarmee richting geven aan de maatschappij. Hierin blijft een taak voor de instituten van levensbeschouwelijke aard, dus ook de kerken. Voordat ik op dit punt tot mijn slotconclusie kom moeten wij wel goed voor ogen houden dat onze samenleving thans gefragmenteerd van aard is. Onze samenleving is een vat vol tegenstrijdigheden zonder duidelijk richtingsbesef. Er zijn geen dominante geestelijke stromingen of krachten meer aanwezig. De kerken, de politieke partijen en de vakbonden zijn wat invloed betreft in de marge

Pa was conciërge van een technische school. Hij wist dus wel hoe hij de kinderen aan moest pakken. Tijdens dit kamp werden er speurtochten, zeskampen, vossenjachten etc. etc. georganiseerd. 's Ochtends begon je in de pyjama met ochtendgymnastiek. Soms sliep je net en dan werd je hiervoor uit je slaapzak getrommeld. Erg veel slapen gebeurde in die week niet. Als je pech had, en er lagen wat kinderen te praten of ze waren aan het donderjagen, dan had je ‘snachts een veldloop. Dit was geen pretje. Je werd uit je "bed" getrommeld, je moest dan je schoenen aan, jas aan, en dan rennen. Dick, de zoon van pa en ma, ging dan voorop. (De leiding van Epe bestond bijna uit de gehele familie Nijland.) Soms leek dit in onze ogen wel 10 kilometer, of dit zo was? Helemaal uitgeteld lag je dan uren later weer in je bed, en was het een paar uur stil. Als de ochtendgymnastiek afgelopen was, ging je je aankleden en dan stond het ontbijt al weer klaar. Ma had hier samen met de cheffok en de corvee-ploeg voor gezorgd. Na de afwas gingen we meestal een spel doen, of we gingen er met de fiets op uit. Woensdagavond was de avond dat de ouders op bezoek mochten komen. Er werd dan vaak een thema-avond in elkaar gedraaid, zoals een t.v.-avond, of we maakten circusacts. Ook was er al eens een kermis. De kinderen kregen dan zelf de gelegenheid om iets te verzinnen. De ouders werden dan op deze manier vermaakt. Als de ouders al op tijd kwamen, om aan deze activiteiten deel te nemen. Als de ouders weer geld en snoep afhandig was gemaakt vertrokken zij weer naar huis. Vrijdagavond was er vaak een kampvuur met muziek, of er werd brood gebakken aan een stok. Al met al was dit de moeite waard om hier aan mee doen.

Jaren later werd mij gevraagd of ik niet als leiding mee wilde gaan. Dit leek mij wel wat. Je kunt het niet vergelijken of je als kind mee gaat of als leiding. Hier leerde ik de leiding anders kennen als toen ik kind was. Want pa, ma en Kootje die waren nog steeds aan het roer. Zij hebben dit meer dan 15 jaar gedaan. Zij hebben jaren hun vakantie een paar weken opgeofferd voor het Ep-Va-kamp. Op een gegeven moment werd het animo minder. De kinderen hadden zoveel andere dingen te doen, en de meeste ouders gingen zelf met hun kinderen met vakantie. Het Ep-Va-kamp hield op met bestaan. Met pa, ma en Kootje heb ik nog steeds contact. Het is wel wat minder dan jaren geleden, maar we komen elkaar toch nog wel eens tegen in Varsseveld. Pa en ma hebben namelijk hun dochter Ali in Varsseveld wonen. Ze komen dan wel eens oppassen, of zomaar koffie drinken. Vandaar dat ze in Varsseveld gesignaleerd worden. Pa en ma waren ruim 15 jaar de steunpilaren van dit kamp om er een groot succes

aantreden van een volgende generatie kwamen er “klössen” op de trappers, zonodig met kunstgrepen het zadel wat lager en zo kon het verder. Wat niet versleten was mocht niet weggegooid worden. Van de luiers van mijn jongste broer maakte ik mijn maandverband. Oude kranten werden gebruikt als w.c. papier. Om alle vrije tijd te benutten is een jaar toch nog veel te kort. Kilometers heilige koeien staan in file's te loeien. Vroeger, elke vrijdag poetsen, nu één keer in de zes weken.

‘t Zimmezetjen

Het verhaal van twee “olde vrijsters” Miena en Hanne. Miena had in eur jonge jaren een door tante Dore gebreid zimmezjetjen gekregen. Ze was er destijds zeer mee verrast en nog steeds was ze er weer aan gehecht, vooral ook omdat Dore Meerje het nog had gebreid. Maar nu was ze het zimmezjetjen kwiet. Dat stôn haar nogal slecht aan, vooral ook omdat Hanze er van die stekkelige opmerkingen over ging maken, zoals van "kies es in de wieme" of "in de wanne". Maar waar ze ook zocht, 't zimmezjetjen bleef spoorloos. Miena ging naar het kippenhok om te kijken of er nog "windeier" onder het rik lagen. Jawel daar lagen er nog twee en met veel moeite kon Miena ze bemachtigen. Maar bij het gewroet in de "hoonderköttels" kwam er een gebreid stukje naar boven en jawel, dat was het zimmezjetjen. Miena vergat de windeier en ging op een "höw" naar Hanne om haar te laten zien dat ze haar "zimmezjetjen" weer terug had. Bij dat zien schoten Hanne de tranen in de ogen en toen besefte Miena hoe of Hanne ook geleden had onder het verdwijnen van het zimmezjetjen. Ondanks dat ze veel met elkaar "steggelden" leefden ze intens met elkaar mee.

Annie Gussinklo

ZOMAAR EEN TERUGBLIK

Tijdens mijn werk (ik werk bij Selektvracht) moest ik een pakje afleveren aan de Idinkweg 1^a bij Dijkman. Ik reed de lange oprijlaan in en ik dacht, hier woont toch Anja ter Beest. Dit bleek waar te zijn. Anja is dus getrouwd met Dijkman. Gelijk gingen mijn herinneringen terug naar ruim 25 jaar geleden. Anja was één van de leiding van het Ep-Va-kamp. Dit kamp bestond uit jongeren van 11 t/m 13 jaar uit Varsseveld en uit Epe. We verbleven dan een hele week op een boerderij in een bosrijke omgeving. De leiding kwam uit Varsseveld en Epe. Ook mijn nichtje en ik gingen mee. Dit bleek een fantastisch kamp te zijn. Al was de leiding in onze ogen wel wat streng. Twee in onze ogen oudere mensen waren niet zo streng, dit bleken Toos en Drikus Nijland te zijn. We mochten hun pa en ma noemen.

van de samenleving komen te staan. Dit is een vaststelling waarvoor men de ogen niet mag sluiten en die van allen die zich bezighouden met het formuleren van opties die mensen kunnen helpen aan hun bestaan een zin te verlenen, bescheidenheid en duidelijkheid eist. Wat deze bescheidenheid betreft betekent dit dat men afstand dien te nemen van alle vormen van gemoraliseer. In dit verband versta ik onder moraal alle denkbeelden die van tijdelijke, plaatselijke, of ideologische aard zijn. Onze bekommernis dient zich dus op de eerste plaats toe te spitsen op de ethiek. De grondslagen hiervoor zijn duidelijk geformuleerd in de Universele verklaring van de Rechten van de mens en zijn niet aan tijd en plaats gebonden. Zij zijn terug te voeren op de ‘Categorische Imperatief’ van I. Kant of zo u wilt de woorden van Jezus die wij aantreffen in het evangelie naar Mattheüs 6:12: “Behandel de mensen zoals u door hen behandeld wilt worden. Want daar komt het volgens de wet van Mozes en de Profeten op neer”. De hieruit voortvloeiende ‘rechten’ geven ook richting aan het persoonlijk leven, aangezien het hierin gaat om minimum voorwaarden voor een menswaardig leven, waarbij de gelijkwaardigheid en de hoogwaardigheid van de mens centraal staan. Deze begrippen – menswaardigheid, gelijkwaardigheid en hoogwaardigheid van het leven openen de weg naar zingeving van het bestaan aangezien zij appelleren aan ons ‘verantwoordelijkheidsbesef’; onze plichten. (Het ‘Du sollst’ van I. Kant) Het ethisch besef dat hieruit volgt kan behulpzaam zijn bij de oordeelsvorming zowel in de persoonlijke als in de maatschappelijke sfeer. Maar ten aanzien van de vraag naar de zin van het leven denk ik dat alleen ethiek voor veel mensen toch onbevredigend is, omdat vragen over: leven, dood, liefde en geluk daarin niet aan de orde komen. Ik denk dat we dan bij, wat ik zou willen noemen de **hogere moraal** te rade moeten gaan en daarmee komen wij op het religieuze aspect van het leven. Ook dit is een vorm van moraal, om de eenvoudige reden dat hier geen sprake meer kan zijn van dwingende of af te dwingen ideeën (zoals in de ethiek), maar van overwegingen en inzichten van louter persoonlijke aard. En als religieuze imperatief kan hierbij dan gelden: “Heb de Heer uw God lief met geheel uw hart en uw verstand en uw naaste zoals u uzelf lief hebt” Dus het gebod van de liefde. En zoals gezegd; dit gebod heeft alleen persoonlijke implicaties. Liefde laat zich niet afdwingen; de liefde voor de medemens niet en evenmin als de liefde voor God. Deze laatste concretiseer ik persoonlijk altijd: verwondering, eerbied en dankbaarheid voor de schepping en het leven. En ik denk dat het de huidige taak van de religie is

om uitgaande van deze imperatief, samen met de bijbelse en ander mystieke verhalen en geschriften de mens te helpen in zijn zoektocht naar een diepere zingeving van zijn leven en handelen. Daarbij denk ik niet meer aan een prekende kerk maar aan een luisterende kerk, die bereid is te luisteren naar de persoonlijke spirituele ervaringen en behoeften van de mensen en bereid is om met hen samen op zoek te gaan naar antwoorden. Een zoektocht waarin alle ruimte en tijd wordt gegeven en die misschien kan uitmonden in het besef dat leven geen toevallige gang van het niets naar het niets, maar dat mijn persoonlijk scheppend en liefdevol handelen alsmede al mijn ervaringen deel uitmaken van een groter geheel dat de grenzen van mijn voorstellingsvermogen te boven gaat maar wel is opgenomen het plan van God. Een dergelijk besef kan een belangrijke meerwaarde vormen om zin aan het leven te verlenen. Een besef ook dat ons steeds weer kan bemoedigen om door te gaan en zin in het leven te hebben.

Tot slot kom ik in dit verband nog even terug op twee aan het thema toegevoegde vragen namelijk die betreffende euthanasie en gentechologie.

Ik denk dat wij als gelovige mensen er niet voor terug moeten schrikken de discussie over deze onderwerpen open en eerlijk aan te gaan met het gebod van de liefde en de eerbied voor de schepping in ons achterhoofd. Wij moeten dan bereid zijn ons over alle aspecten van deze materie te laten informeren en open en eerlijk naar de diverse antwoorden te luisteren. Wij worden hierin voor moeilijke dilemma's geplaatst. De bijbel geeft hiervoor – zoals voor zoveel zaken - geen pasklare antwoorden. De simpele argumenten die luidkeels door de tegenstanders van deze ontwikkelingen worden gebruikt stemmen mij somber. Deze argumenten vertonen demagogische en ideologische trekjes en zijn niet ethisch of wetenschappelijk onderbouwd. Ze bestaan in hoofdzaak uit bangmakerij. De wetenschappelijk informatie die ik tot op heden - als leek – over gentechologie heb verkregen wekt op mij de indruk dat deze techniek beloftevolle mogelijkheden in zich draagt om tot menswaardigere en succesvollere medische behandelingen van diverse verschrikkelijke ziekten te komen en in de landbouw tot een sterk verminderd gebruik van giftige bestrijdingsmiddelen. Ik geloof dat wij deze ontwikkeling een eerlijke kans moeten geven onder voorwaarden dat er sprake is van een voortdurende ethische toetsing. En voor euthanasie geldt voor mij persoonlijk dat dit mogelijk moet zijn op grond van liefdevolle overwegingen. Mijn geloof

voldoen, maar april was onmogelijk.

De reden hiervoor ligt in het feit, dat alle gegevens via een nieuw computerprogramma moeten worden verwerkt. Het is natuurlijk heel gemakkelijk om de schuld dan meteen maar aan de computer te geven, maar dat is wat te kort door de bocht. Het ledenbestand moet als eerste vereiste volledig en juist zijn. Daarna worden alle toezeggingen ingevoerd. Omdat hierin ook erg veel variëteiten mogelijk zijn heeft dit veel aandacht nodig. Met hulp van medebestuurders is dit alles nu keurig in beeld. U kunt dan ook één dezer dag de door u lang verwachte post tegemoet zien.

Er is veel tijd en aandacht besteed aan het samenstellen van de gegevens, maar dat sluit niet uit dat er, ondanks dat, vergissingen gemaakt kunnen worden. Mocht dit volgens u zo zijn, reageer dan meteen. Mijn telefoonnummer en e-mailadres staan op het colofon van de Eendracht.

Het bedrag zal in sommige gevallen iets afwijken van de toezegging, en dit komt omdat bij de hoofd- bewoner van een gezin fl. 10.00 berekend wordt voor ons maandblad de Eendracht.

Voor de hoofdbewoner wordt geïnd de contributie ad fl. 150.00 + het bedrag van de toegezegde vrijwillige bijdrage + fl. 10,00 voor de Eendracht. Voor de evt. huisgenoten wordt alleen het contributiebedrag berekend. Jeugdleden tot 25 jaar betalen fl 25.00 contributie + event. vrijw. bijdragen. Ik hoop dat deze toelichting voldoende is, doch blijven er vragen over, schroom dan niet mij te bellen.

Met vriendelijke groeten, Gerrit Hengeveld.

MEDEDELINGEN VROUWENCLUBS

Vrouwenclub II komt bijeen op donderdag 13 en 27 september. Van vrouwenclub I volgen de data in de volgende Eendracht.

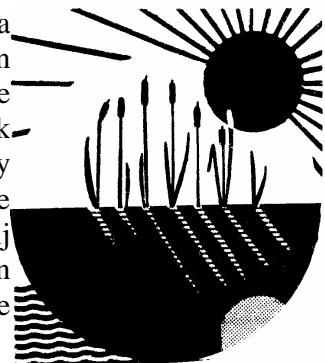
OUDE HERINNERINGEN

Op 10 april j.l. hield mevrouw Annie Gussinklo een voordracht uit eigen werk, voor de 60+ club van onze geloofsgemeenschap. Het eerste deel van het verslag van deze middag werd geplaatst in de Eendracht van mei j.l. Hieronder volgt het tweede deel van dit verslag.

Het milieu

Het woord ging een eigen leven leiden, vroeger en nu, maar wel met een totaal verschillende betekenis. Milieubeleid is simpel denken en begeleiden door zuinigheid. Recycling, het woord is nieuw, maar het gebruik is oud. Oma's fiets kon beschouwd worden als een generatiefiets. Bij het

TENSLOTTE ben ik Mw Ds Nathalie Da Costa bijzonder dankbaar dat zij gedurende mijn afwezigheid de afdeling op zo'n voortreffelijke wijze gediend heeft. Ook een woord van dank aan het secretariaat in de persoon van Willy Nijhof voor het opvangen van alle pastorale mededelingen en het 'voorwerk' dat zij daaromtrent verricht heeft en aan Engelen Veerbeek en Yvonne Striekwold voor de vervanging bij het schoolwerk.

We hebben een fijne vakantie gehad. Mijn batterijtje was wel weer leeg toen wij vertrokken en is momenteel weer aardig opgeladen. In de zomermaanden hoop ik de tijd te krijgen alle voorbereidingen voor het komende seizoen te treffen en achterstallige huisbezoekjes alsnog te af te leggen.

Tijdens de vakantie las ik op een Franse camper, die duidelijk toebehoorde aan een verwoede surfer (vertaald) de navolgende spreuk die ik u niet wil onthouden: "Droom niet je leven, maar leef je droom". Een gedachte om eens over na te denken.

Rest mij u een mooie zomer toe te wensen, met een hartelijke groet aan u allen,

A.M.J. Meijer.

VAN DE BESTUURSTAFEL

Even voorstellen.

Beste mensen, mijn naam is Gerrit Hengeveld, ik ben gehuwd met Dirkje, we wonen al 35 jaar in Varsseveld. Ik ben 60 jaar, van beroep vutter (bevalt uitstekend), en sinds maart penningmeester - administrateur van de Vrijzinnige Geloofsgemeenschap afd. Varsseveld. Een goed begin is het halve werk, dus begin ik meteen maar om u mijn verontschuldigingen aan te bieden. Ongetwijfeld heeft u al reikhalzend uitgekeken naar de post of er al een acceptgiro bij zou zitten van de NPB of een bank - of giro-afschrift, om te zien of er nu eindelijk de halfjaarlijkse contributie en de door u toegezegde vrijwillige bijdrage al is afgeschreven. Tot nu toe echter zonder resultaat. Gebruikelijk is dat in de maand april en oktober het geld wordt geïncasseerd. Voor de maand oktober hoop ik in ieder geval daar tijdig aan te kunnen

dat de dood geen einde is maar een overgang en een nieuw begin in een ander deel van de Goddelijke dimensie is mij hierbij tot steun en troost. Dank U.

A.M.J. Meijer.

BERICHTEN UIT DE AFDELING

Wij gedenken

Geheel onverwacht is op 3 juni plotseling overleden:

Lies Maatkamp

Een pracht van een vrouw en zeer zorgzame moeder die het centrum was van haar liefdevolle gezin. Zij werd als Lisa Janna Lammers geboren op 27 oktober 1944 in Aalten als voorlaatste van een arm gezin. Van jongsaf aan na de huishoudschool was hard werken haar bestaan. Op een dansavond ontmoette ze haar man en op 21 juni 1963 trouwden zij en begonnen hun bestaan van warm, hecht, goed-funktionerend gezin. Eerst in Gaanderen bij haar schoonfamilie en vanaf 1969 in Varsseveld: Graaf van Lohnstraat 12. Naast haar kinderen en kleinkinderen waar zij heel goed voor zorgde en alles voor over had werkte zij ook in de huishouding bij bakkerij Heijerman. Zij zorgde ook voor de technische kanten van het dagelijks bestaan en repareerde alles in het huishouden. Man en kinderen zijn erg verdrietig en geschokt door dit onverwachte verlies, maar dankzij de grote belangstelling bij haar crematie kunnen zij zich verzekerd weten door de zorg en het meeleven van die vele mensen. Ze nemen uit hun geloof mee dat er ooit een samenzijn in Gods koninkrijk zal plaatsvinden en dat hun verdriet nu mede gedragen wordt door God. Het ga hun goed.

Da.N.da Costa.

Op 30 juni 2001 overleed op 85-jarige leeftijd geheel onverwacht de heer

Johan Aalbers.

Het is minder dan anderhalve maand geleden dat Johan zijn 85e verjaardag vierde in combinatie met het 55-jarige huwelijksjubileum van hem en Aaltje. Die 24e mei was een ware feestdag.

Prachtig weer en in het dorpshuis van Sinderen werd Johan omringd door een zeer groot gezelschap bestaande uit allen die hem dierbaar waren. Met volle teugen genoot hij van de feestvreugde en de lieve woorden die gesproken en gezongen werden. Met iedereen maakte hij wel een praatje en met sommige dames nog een dansje. Dat ook de harmonicclub, waarvan hij jaren lang lid was geweest, hem een serenade bracht, vervulde

hem met vreugde. Het hoogtepunt van de middag was wel het moment waarop hij samen met zijn kleindochter Margriet een duet ten beste gaf van het lied: “Achter de muur van het oude klooster”. Hij op de harmonica en Margriet op de fluit. De vreugde straalde van Johans gezicht. Het was een dag om nog lang op terug te kijken. Helaas heeft hij dat maar kort mogen doen.

In zijn jeugd werd hij geconfronteerd met het vroegtijdig overlijden van zijn vader, waardoor van de ambachtschool die hij ook graag doorlopen had, geen sprake meer kon zijn. Hij moest met zijn broers en zusters moeder helpen bij het voortzetten van het boerenbedrijf op “Nieuw Seesink”, waarop hij ook het levenlicht zag. Ondanks het gemis van zijn vader, de crisistijd en vervolgens de oorlogstijd, heeft hij, zoals hij mij zei, toch een hele fijne jeugd gehad waaraan hij vele leuke herinneringen bewaarde. Na zijn huwelijk met Aaltje vestigde het jonge stel zich definitief op “Nieuw Seesink”. En de goede sfeer die altijd al op “Nieuw Seesink”, had geheerst zette zich in hun gezin voort. Johan was een liefhebbende echtgenoot en vader die altijd bezorgd was voor het wel en wee van Aaltje en zijn dochters Lien en Ria. Altijd was hij opgewekt en had hij wel iets leuks te vertellen of had hij leuke plannetjes. En ook dagelijks liepen er wel goede vrienden en burenen even binnen. Iedereen was dan ook welkom en was ook graag even bij Johan en Aaltje. Als je bij hen op bezoek was geweest, en zo heb ik het zelf ook ervaren, had je weer wat vrolijkheid en levensvreugde bijgetankt. Er is altijd hard gewerkt op de boerderij. Zowel door Johan als door Aaltje, zijn onontbeerlijke steun en toeverlaat, die zich in hoofdzaak, naast haar huishoudelijke taken, over de administratieve zaken ontfermd had. Johan maakte zich meer zorgen over het weer dan over geld. Hij was gericht op het goed functioneren van zijn bedrijf. Daar had hij dan ook alles piekfijn onder controle. Voor Johan waren zijn beesten zijn vrienden, met wie hij een band had. Hij was met alles en iedereen begaan. Een mens die leefde met hart en ziel. Nog lang heeft Johan zijn bedrijf voortgezet, daarbij zeer trouw en hulpvaardig bijgestaan door Henk Kraaienbrink, die ook nadat hij zijn bedrijf langzamerhand had afgebouwd en alleen nog wat schaapjes en geitjes aanhield, hem iedere vrijdagmiddag nog even kwam helpen. Johan laat in velerlei opzichten lege plekken achter, bovenal in het hart van de velen die van hem hielden. In hem ging een wijs en gaaf mens heen.

Moge Aaltje, Lien en Jan, Ria en Berend en de kleindochters uit de zeer vele fijne herinneringen die zij aan Johan bewaren de kracht putten dit

bruidegom die naar ons toekomt, in ons komt.

Muzikaal intermezzo door NPB ensemble.

Gebed en stil gebed volgde wat door vogelzang werd begeleid.

Slotlied: Gezang 474.

De voorzitter bedankt Netty met een bos bloemen, Paul en Dorien voor hun gastvrijheid, Hans te Grotenhuis voor zijn geluidsinstallatie en een bijzonder woord van dank aan het NPB-ensemble dat onder leiding van dirigent Lammers een prachtig stuk muziek ten gehore bracht.

Onder het genot van een kopje koffie dat we buiten in het zonnetje geserveerd kregen, aangeboden door het bestuur zaten we nog gezellig na te praten. Het was een bijzondere fijne buitendienst.

MET KANKER KUN JE LEVEN

Twee hoogleraren, die zelf door kanker werden getroffen en daar met succes tegen hebben gevochten, hebben onlangs een cd-rom uitgebracht waarin zij een aantal methoden aangeven om zelf ook een bijdrage te leveren tegen deze ziekte. Ik heb deze cd-rom in mijn bezit met de bijbehorende gegevens. Mocht u hierin geïnteresseerd zijn kunt u contact met mij opnemen.

DE OPLOSSING VOOR MAXIMA

In de media is er momenteel een hele polemiek gaande over de vraag of Prinses Maxima nu Rooms-Katholiek moet blijven of Nederlands Hervormd moet worden. Vooral in behoudende kringen van beide kampen vindt men zich hierover nogal op en heeft het er zelfs de schijn van dat men druk op haar probeert uit te oefenen. Voor zover ik Maxima nu kan inschatten is het een moderne en zelfstandige vrouw die heel goed in staat is om zich uitgebreid te laten informeren en zelfstandig hierover te beslissen. Ik vind de hele discussie dan ook niet van deze tijd. Ik ben er van overtuigd dat zij met hart en ziel de voor háár juiste persoonlijke keuze zal maken, die we van harte te respecteren hebben.

De meest elegante oplossing voor dit dilemma is mijn inziens dat zij lid wordt van de Vrijzinnige Geloofsgemeenschap NPB. Zij kan dan gewoon Rooms Katholiek blijven en daarmee tevens aangeven dat zij de vrijzinnige geloofsopvattingen die ons Koninklijk huis al honderd jaar lang is toegedaan eveneens in haar levensinstelling wil betrekken.

Een prachtige ‘poldermodel’ oplossing, denk ik zo.

vervolgden de dienst met het zingen van Gezang 239:1 en 2 , votum en groet daarna vers 3 en 6 .Het gebed was van Huub Oosterhuis. Uit het oude testament werd Genesis 11: 1-9 gelezen. Gezang 321: 1,2,3. volgde en er werd gelezen uit Openbaringen 21: 1-5 en het laatste vers van 321 werd gezongen.Daarna de overdenking en daarin verweven de fabel van de kikker en de os van La Fontaine.Hieruit kun je concluderen dat we eens

wat minder hoog van de toren moeten blazen en van onze toren af moeten komen om onze ideologie eens van een afstandje bezien en om te ontdekken of ze wel zo ideaal is als ze lijkt.Dorothee Sölle, de beroemde Duitse theologe zegt het zo:

Wil je verkrijgen wat je niet geniet

Dan moet je gaan naar waar je niets geniet;

Wil je verkrijgen naar wat je niet weet,

Dan moet je gaan naar waar je niets weet;

Wil je bereiken wat je niet bezit;

Dan moet je gaan naar waar je niets bezit;

Wil je bereiken wat je bent;

Dan moet je gaan naar waar je niets bent.

Netty: Als je namelijk afdaalt en gaat naar daar waar je niets geniet, niets weet, niets

bezit en niets bent, en je de tegenpool van je idealen onder ogen durft te zien, zul je je diepste motivaties tegenkomen die je idealen gevoeld hebben.En misschien ontdekken we ooit gaandeweg dat we in staat zijn, vanuit een innerlijke vrijheid, te kiezen voor een eendrachtige liefde. Kunnen we ons tooien met een dergelijk zuiver en belangeloos verlangen naar eenwording, dat we God kunnen ontvangen als zijn Bruid. Als we zover zijn hoeven we geen torens van macht en idealen meer te bouwen, op onze tenen te lopen, boven onze mogelijkheden uit te reiken. Dan is het de

verlies te dragen.

ZIEKEN EN HERSTELLENDEN

In het Slingelandziekenhuis te Doetinchem waren de afgelopen maand opgenomen, maar zijn thans weer thuis: Hr H.A. Luymes, Mw H.E. de Roo-Berkhoff, en Mw H.B. Vriezen-Bruil. verblijven nog aldaar: Mw A.A. Radstaak-Veerbeek, Hr G.J. Weikamp en Hr W.G.H. Rutgers. In het Beatrixziekenhuis te Winterswijk waren opgenomen Hr. B.J. Kreeftenberg en Hr G.H. Schepers ook zij zijn thans weer thuis.

Voorts verblijven in St. Antonia Hr H.A. Duitshof en Mw B.A. Duitshof-Jolink. Zij stellen een bezoekje van vrienden ten zeerste op prijs!

GEBOREN

Onze hartelijke gelukwensen gaan naar Jan, Agnes en Sven Burghardt (Zieuwenweg 2 Halle) die heel blij zijn met de geboorte van hun dochter en zusje '*Lean*' op 27 juni 2001. Wij delen in hun vreugde.

OOK GAAN ONZE GELUKWENSEN NAAR:

Jan en Dini Tenk Wisselink, die 21 juli 2001 40 jaar getrouwd zullen zijn. Voorts stond er op de originele uitnodiging: "*Um dit te vieren wollen wi-j ow luu neugen um met onze kinder- en kleinkinder der iets moois van te maken bi-j "de Vos" in ' t Westendarp. Hierbi-j bu-j van harte welkom op zoaterdag 21 juli vanaf half-achte*".

VERANTWOORDING GIFTEN

Onder dankzegging mocht ik de afgelopen maand aan giften in ontvangst nemen: van Mw J. t. B.-A. f 30,--; Hr en Mw N.N. f 50,--; Mw M.J. E.-K. f 25,-- en van mijn meer dan negentig-jarige vriendin Mw H. Hoekstra uit Delft omdat zij altijd zo geniet van de Eendracht (die ik haar soms toestuur) en daar nog een echte vrijzinnige geest in herkent f 50,-- Voorts van Mw W. V. f 100,-- met als speciale bestemming het 'orgelfonds'.

BIJ DE DIENSTEN VAN DE KOMENDE MAANDEN

Ingevolge een bestuursbesluit van september 1998 zullen er in de maanden juli en augustus minder kerkdiensten worden gehouden. Dit besluit is genomen op grond van de ervaring dat het kerkbezoek vooral in

het midden van deze periode zeer gering was. Het is dus zaak om even goed op het kerkdienst-rooster te kijken wanneer er in de komende maanden diensten zijn. Op de zondagen dat er wél kerkdienst is, hopen wij dan dat het kerkbezoek wat beter zal zijn. Om dit te stimuleren, heeft het bestuur besloten bij de vier diensten steeds na afloop koffie te serveren.

Tijdens de dienst van zondag 22 juli, zal voorgaan: Netty Hengeveld. Zij zal haar overdenking uitspreken in het Achterhoeks. Haar thema luidt dan ook: “Kom d’r moar in”, waarin zij met u wil nadenken over de bekende geschiedenis van Martha en Maria (van Magdala) de twee vriendinnen van Jezus van Nazareth..

In de overdenking van 29 juli, in welke dienst ik zelf hoop voor te gaan, wil ik de niet al te gemakkelijke opdracht van “Gij zult niet begeren”, eens onder de loep nemen. Het laatste gebod van de tien geboden. Betekent dat, dat het verboden is naar dingen te verlangen die we nog niet hebben? Dat doen we toch allemaal! Hoe moet je dit gebod nu eigenlijk lezen?

Tijdens deze dienst mogen wij dopen: “*Larissa*”, dochter van Richard Klein Willink en Hilda Willems.

Zondag 19 augustus wil ik in “Den Es” bij het prachtige verhaal van de profeet Elisa en de arme en door het leven geslagen weduwe even stil staan bij de reserves die wij als mens toch altijd weer blijken te hebben. Dat er ondanks een soms uitzichtloze situatie, voor wie durft te geloven toch weer uitzicht komt.

Zondag 26 augustus is er weer dienst in onze eigen kerk waarbij ik met u even wil nadenken over wat ‘thuiskomen’, ook in geestelijk opzicht, voor een mens kan betekenen.

UIT DE SCHOOL GEKLAPT

De navolgende anekdote dateert nog uit de tijd dat ik in Delft aan de Delftse School Vereniging godsdienstles gaf. Het is misschien wel een van de aardigste die ik ooit heb opgetekend. Het zou kunnen zijn dat trouwe kerkbezoekers dit verhaaltje bekend voor komt, want ik heb het al eens in een preek gebruikt.

Een week eerder had ik gezegd dat we niet kunnen bewijzen of er een God bestaat of niet en dat iedereen voor zichzelf moet uitmaken of hij in het bestaan van God wil geloven. Ik had daarop laten volgen: “Er zijn mensen die dat in hun hart voelen, maar anderen niet, maar dat neemt niet weg dat we moeten proberen op een vriendelijke manier met elkaar om te gaan zoals de bijbel ons dat voorhoudt”. Ik vind het altijd eerlijk om dit tegen

kinderen te zeggen. Ze mogen daar gerust over nadenken. En dat doen ze ook! Terwijl ik nog bezig was mijn boek op tafel te leggen om de les te beginnen stormde Jurgen op mij af met een vraag die op zijn lippen brandde. “Dominee, moet u eens luisteren, ik heb er de hele week over na lopen denken en ik vind dat ik een enorm risico neem door in God te geloven, want als ik mijn hele leven braaf leef en er blijkt geen God en geen hemel te bestaan, ben ik mijn hele leven voor niets braaf geweest!” Terwijl ik overlegde wat ik zou gaan antwoorden, was een meisje die op de voorste bank zat mij al voor en zei tegen Jurgen: “Ja, maar je neemt óók een enorm risico als je je leven lang slechte dingen doet en God en de hemel blijken wel te bestaan!”

HOLLINGSTEDT

Inmiddels zijn er een aantal aanmeldingen binnen voor het onderbrengen van onze vrienden uit Hollingstedt, die van 23 juli tot en met 26 juli bij ons te gast zijn. U kunt zich hiertoe opgeven bij Janny Nijhof-Weggelaar (242080 of 244039) Wij zoeken nog naar één gastgezin voor twee jongens van 11 en 12 jaar.

Aan deze uitwisseling zijn kosten verbonden. Zeker nu we een groot aantal gasten mogen verwachten. We kunnen dus best wat sponsors gebruiken!

Mocht u deze activiteit willen steunen dan staat hier voor de bankrekening open van het "Ds P.H. van Lent-fonds": Rabo 36.48.41.974 - Warm aanbevolen.

EEN TERUGBLIK OP DE AFGELOPEN MAAND

door Willy Nijhof-Groen,
zondag 17 juni buitendienst
NPB Varssveld.

Voorzitter H.van Duijn was verheugd een volle deel te kunnen begroeten op de tweede buitendienst die gehouden werd bij Paul en Dorien Schurink.

Mw.N.Hengeveld ging voor in deze dienst met het thema: Babel en de fundamentele angst voor eenzaamheid.Namens het bestuur deelde zij mede dat Mw. Liza Janna Maatkamp-Lammers op 3 juni was overleden. We